

Podíl ŠVP, které jsou ve formálním souladu s RVP, se ve sledovaném období zvyšoval. Tato tematická zpráva, podobně jako zpráva vydaná v roce 2010¹² konstatovala relativně vysoký podíl ŠVP, které nejsou zcela v souladu s RVP. Tento podíl se sice snižuje, ale přesto je stále vysoký. Příčiny tohoto stavu mohou souviset s více faktory, jedním z nich pravděpodobně je nedostatečné vnímání legislativní závaznosti ŠVP ze strany škol. Důsledkem je, že školy nepřikládaly při tvorbě dokumentu vždy význam některým náležitostem, z jejich pohledu formálním. Řadu věcí a jevů, které jsou pro ně zřejmé a běžné, nepovažují za důležité pro zaznamenání v ŠVP.

3.3 Zlepšit vazby RVP mezi stupni vzdělání

Rámcové vzdělávací programy pro jednotlivé stupně se svým pojetím terminologicky odlišují i od vymezení RVP ve školském zákoně. Výsledky analýzy RVP vydaných pro předškolní, základní a střední vzdělávání ukázaly problémy při přechodu žáků do vyššího stupně vzdělání, vazby mezi rámci nejsou dostatečně propracovány. Očekávání pedagogických pracovníků vyššího stupně jsou v rozporu s požadovanými výstupy stupně předchozího, tak jak jsou v RVP popsány. Příčinou je často i neznalost výstupů předchozího stupně vzdělávání a nízká spolupráce a komunikace mezi školami. Pouze třetina učitelek v MŠ se částečně seznámila s RVP ZV, podíl učitelů v 1. ročnících ZŠ se znalostí RVP pro předškolní vzdělávání byl asi 40 %. Na výstupu ze ZV přiznalo znalost alespoň jednoho RVP pro střední vzdělávání jen 20 % pedagogických pracovníků v základním vzdělávání a ve středních školách se seznámilo s RVP ZV 48 % pedagogických pracovníků, zejména ve víceletých gymnáziích, kde je povinný pro nižší stupeň.

3.4 Vytvořit komplexní podpůrný systém pro další postup kurikulární reformy základním školám

Pro další etapu realizace nových rysů pojetí kurikula lze využít řady pozitivních poznatků z přechodové etapy, a to jak z činnosti a aktivit samotných škol, tak z výstupů řady rozvojových projektů. V souvislosti s tím tato tematická zpráva konstatuje nedostatky především v metodické podpoře, které nepředcházela cílená informační kampaň podporující zavádění dvoustupňového kurikula a účelnost využívání ŠVP ve školách. Metodická podpora v době zavádění ŠVP do výuky byla nesystémová a dosud uveřejňované materiály jsou často jen dílčího charakteru. Z těchto nedostatků vyplývala i nízká připravenost učitelů na tvorbu a úpravy ŠVP a na práci se ŠVP jako se strategickým dokumentem a pomůckou pro plánování výuky. I přes značné nedostatky v metodické podpoře byla ve školách pozorována snaha pedagogických pracovníků o používání takových postupů, které vedou k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Samotné ŠVP ve školách pomohly uplatňovat mezipředmětové vazby, a především umožnily rozšiřovat vzdělávací nabídku a vytvářet možnosti širšího zohledňování vzdělávacích potřeb a zájmů žáků a jejich rodičů.

Dílčím cílem v oblasti změn cílů a obsahu bylo vytvoření fondu učebnic a dalších podpůrných materiálů, které by odpovídaly novému pojetí kurikula. Tato oblast nebyla přímo sledována tímto tematickým šetřením, ale z výsledků inspekční činnosti vyplývá, že učebnice a pomůcky jsou většinou pouze formálně uvedeny do souladu s RVP, ale jejich koncepce často nepodporuje proměny kurikula. Vzhledem k významné vazbě výuky na učebnice se

¹² Tematická zpráva. Inspekční hodnocení školních vzdělávacích programů za období 2007–2010. Praha, 2010. Dostupné na WWW: <http://www.csicr.cz/getattachment/6c32c65f-10d9-408a-9917-67be7766a8c7>.